

Тема: Методика формування граматичної будови мовлення у дітей.

План.

1. Становлення граматичної будови мови у дітей раннього віку.
2. Закономірності засвоєння граматичних значень дітьми дошкільного віку.
3. Типові помилки в мовленні дітей та їх причини .
4. Дитяче словотворення .
5. Шляхи формування граматичної правильності мови у дітей.
6. Методи формування граматичної правильності мови.
7. Заняття з формування граматичної правильності мови.

Література

1. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» / Наук. ред. та упоряд. О. Л. Кононко. – 2-ге вид., –К.: Світич, 2008.-430.
2. Богущ А.М., Орланова Н.П., Зеленко Н.І., Лихолетова В.К. Методика розвитку рідної мови і ознайомлення з навколишнім у дошкільному закладі. – К.: Вища школа,1992.- С. 174-235.
3. Бородич А.М. Методика розвитку речі. – М.,1984.- С. 99-100.
4. Дитина. Програма виховання і навчання дітей дошкільного віку / Наук. кер. О.В.Проскура.- К.: Освіта, 1993. - 270 с.
5. Дитина в дошкільні роки / Наук. кер. К.Л.Крутій.- Запоріжжя: ЛПС. Лтд, 2000. -268 с.
6. Дошкільна лінгводидактика. Хрестоматія. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів.// Упорядник Богущ А.М. Частина 1 та 2. – К.: Видавничий Дім „Слово», 2005.С.405-460.
7. Тихеева развитие речі детей. –М.,1981.-С.28.
8. Чуковский К.Й. От двух до пяти : книга для родителей. – М., 1990.

6. МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНОЇ ПРАВИЛЬНОСТІ МОВИ

Для формування граматичної правильності мови використовуються такі методи: дидактичні ігри, дидактичні вправи, розповіді з використанням слова, в якому діти допускають помилку, картинки, переказування оповідань, читання віршів, складання дітьми розповідей на групу слів, на тему, запропоновану вихователем.

Найефективнішим методом формування граматичної правильності мови є дидактичні ігри. Вони занадто поширені в роботі дитячих садків, проте вихователі не завжди правильно підбирають ту чи іншу гру з потрібною метою. Оскільки ігри на формування граматичної правильності мови не досить описані в методичній літературі, відсутні вони і в планах виховної роботи дитячих садків.

Які ж групи дидактичних ігор використовують для формування граматичної правильності мови? Це, насамперед: дидактичні ігри на формування вміння дітей відмінювати іменники множини в давальному відмінку («Чого не стало?», «Чого більше?»); на відмінювання іменників множини в називному відмінку («Що змінилось?», «Назви предмети», «Опиши картинку», «Пошта»); на відмінювання іменників однини і множини у знахідному відмінку («Що я бачив», «Розкажи про картинку»); на вживання роду іменників («Плутанина», «Одягти ляльку», «Магазин іграшок»); на вживання невідмінюваних іменників («В гостях у ляльки», «Що я чув по радіо»); на вживання дієслів за особами, дієслівних форм з чергуванням приголосних в основі («Що ми робимо?», «Що написано в листі?»); на узгодження числівників з іменниками («Що змінилось?», «Порахуй, скільки?»); на відмінювання іменників, що вживаються тільки в однині або множині («Кому що потрібно?», «Про що ми задумали?»); на правильне вживання прийменників («Сховай зайчика», «Що змінилось», «Де ведмедик?»); на виправлення помилок, зумовлених двомовністю («Назви слово другою мовою», «Що змінилось?», «Магазин іграшок», «Про що ми подумали»); на виправлення граматичних помилок («Так чи не так?», «Виправ, Петрику», «На уроці рідної мови» та ін.).

Крім дидактичних ігор у практиці роботи дитячих садків повинні знайти широке застосування дидактичні вправи, які доступні дітям старшого дошкільного віку.

З метою формування граматичної правильності мови в старшому дошкільному віці використовуються різні групи дидактичних вправ.

Вправи на словотворення, їх мета – формування інтересу до слова, розвиток критичного ставлення до мови, пошук серед різних варіантів слів граматично правильного слова. Це такі вправи:

Утворення іменників за допомогою суфіксів («Хто у нього мама?», «Хто вона (він)?», «Скажи одним словом»):

- Вовченя. Хто в нього мама?
- Вовчиця.
- Зайченя. Хто в нього мама?
- Зайчиха.